

Frilægning af tand (denudering)

Til patienter og pårørende

Hvad er denudering/frilægning?

En lille operation, hvor tandlægen fjerner lidt tandkød og måske lidt knogle, der dækker over en tand.

Hvornår?

Frilæggelse af en tand foretages ofte i forbindelse med tandretning. Den forbereder en eller flere tænder i, at blive ført ned i tandrækken.

Operationen foregår på Kæbekirurgisk ambulatorium i fuld bedøvelse.

Du kommer hjem få timer efter operationen.

Hvorfor gøres det?

Frilægning af en tand foretages:

- Som regel i forbindelse med tandregulering og fremskynder frembrud af en tand, der ikke kommer ned af sig selv eller på plads af sig selv i tandrækken.
- Tandten får påklippet en guld kæde, som skal bruges til at trække tanden i den rigtige retning.

Sådan forholder du dig efter operationen:

Blødning:

Det første døgn kan det sivbløde fra såret, uden at dette skal give anledning til bekymring. Du kan lægge en af de udleverede gaze-tamponer på såret og bide let sammen eller presse med en finger i 20 minutter. Du kan også komme lidt knust is i munden et par minutter af gangen. Sivblødningen forsvinder ofte efter ca. 3 dage.

Du skal undgå fysisk anstrengelse de første 2-3 dage, såsom sport eller tungt fysisk arbejde.

Hævelse:

Hævelse i ansigtet er almindeligt i dagene efter operationen. Hævelsen tiltager de første 1-2 døgn og aftager derefter gradvist. Lig med hovedet højt og brug noget koldt på kinden de første 48 timer, herefter kan du mindske hævelsen med varme.

Din gabebevne kan i 1-2 uger være påvirket.

Smerter:

Det er normalt at have ondt de første par dage efter operationen. Oftest er du nødt til at tage smertestillende regelmæssigt i en uges tid. Du aftaler med tandlægen hvad du skal tage og får en e-recept på smertestillende.

Antibiotika:

Hvis der er behov for antibiotika, får du en e-recept på dette. Dosis vil være angivet på recepten. Vi anbefaler, at du spiser et syret mælkeprodukt sammen med tabletterne for at undgå tynd mave/diarré.

Frilægning af tand (denudering)

Kost:

Kulde og ro får blodkarrene til at trække sig sammen. De første 2 timer skal du undgå at spise, drikke og skylle munden. Du er lokalbedøvet, og kan derfor ikke mærke smerte eller styre de normale reflekser. Resten af dagen skal mad og drikke være flydende og koldt. Dette for at undgå blødning. De efterfølgende 3-5 dage skal du spise blød kost, og tygge maden, så vidt muligt, i den raske side af munden, så såret får ro til ophealing.

Mundhygiejne:

Det er vigtigt at holde munden ren for at undgå betændelse. Du skal børste tænder morgen og aften, men undgå det opererede område. Skyl din mund ren med almindeligt vand, danskvand eller saltvand efter hvert måltid.

Dagen efter operationen skal du skylle munden med Klorhexidin 0,1 % x 2 dagligt. Se vedhæftet bilag, Klorhexidinvejledning. Har du børstet tænder med tandpasta, skal du vente en time inden du skyller med Klorhexidin. Undgå at spise, drikke og børste tænder den første time efter mundskylning. Fortsæt med mundskylning, indtil minimum dagen efter trådene er fjernet. Har du ingen tråde er det i ca. 7-10 dage.

Betændelse:

Sårene i munden bliver gullig/hvide, når de heler. Det er ikke tegn på infektion.

Infektionstegn kan være:

- Du hæver igen, efter hævelsen er aftaget.
- Du får en ændret grim smag i munden.
- Du får feber.
- Du bliver varm og rød på huden i ansigtet.
- Du får tiltagende smerter og måske synkebesvær.

Særligt til dig der opereres i fuld narkose:

- Du er som regel træt og slap efter at have været i fuld bedøvelse. Selv om du har sovet under operationen vil operationsområdet være bedøvet nogle timer efterfølgende pga. lokalbedøvelse.
- Halsen føles irriteret. Dette er helt normalt.
- Der kan forekomme sivning eller let næseblødning de følgende dage, hvilket er normalt.
- De første 1-3 timer efter operationen ligger du til observation. Du kan tage hjem når du skønnes klar af personalet på opvågningsstuen.

Vandladning:

Hvis du oplever problemer med at komme af med vandet og ikke har tisset senest om aftenen på din operationsdag, skal du rette henvendelse til sygehuset, se kontaktelefonnumre på det udleverede kontaktkort.

Problemer eller tvivlsspørgsmål:

Kontakt Kæbekirurgisk ambulatorium på telefon 79 18 21 45, hverdage ml. 8.00 - 15.00.

Er du udskrevet fra Planlagt Kirurgi kan du rette henvendelse hertil mandag - torsdag indtil kl. 17.30 på telefon 79 18 30 08. Fredage indtil kl 16.30.

Uden for ovennævnte åbningstider kan du de første 24 timer efter udskrivelse kontakte Kæbekirurgisk sengeafdeling på telefon 79 18 21 51.

Herefter kontaktes lægevagten (lægevagten Region Syddanmark 70 11 07 07).

Frilægning af tand (denudering)

Kontrol:

Du ses til kontrol efter 14-21, dage hvor stingene fjernes og tandlægen vurderer, om helingen forløber planmæssigt.

Kommer du langvejs fra, kan du evt. få stingene fjernet ved din egen tandlæge.

Med venlig hilsen

Kæbekirurgisk afsnit